

בְּבֵל

כְּתַב־עֵת לְתַרְגוּם מְלִשׁוֹנוֹת־הָעוֹלָם

— קוֹל קוֹרָא לְתַרְגוּמִים —

שלום,

אני שמח מאוד להודיע על קריאה להשתתפות בכתב־עת חדש שאוציא: **בבל**.
בבבל יפורסמו תרגומים לעברית ממגוון שפות שתרגום מהן לעברית אינו נפוץ (לא אנגלית, גרמנית, צרפתית וכו').

— מוטיבציה ורציונל —

בפקולטה למדעי־הרוח באוניברסיטה העברית (ובפרט בחוג לבלשנות) יש מקבץ מרשים של שפות שנחקרות, מכל העולם. הריכוז הזה של ידיעת שפות רבות כל־כך בתוך קבוצה קטנה יחסית של אנשים במקום אחד הוא דבר נדיר שאפשר לקבל ממנו תועלת שאינה רק מחקרית—בלשנית, אלא גם אמנותית, תרבותית ופרקטית: לשם כך נוצר **בבל**, שיגיש לקורא העברי תרגומים משפות שבאופן רגיל אין לו גישה אליהן ולכתביהן. קהלה־הכותבים לא מוגבל, כמובן, מצד דרג או שיוך אקדמי: כל אדם ששולט מספיק בשפת־המקור ובעברית, ויכול להפיק תרגום ראוי, מוזמן בהחלט להשתתף.

מגוון הטקסטים שעוסקים בהם בחוג לבלשנות (ובאוניברסיטה בכלל) נע בין סוגים שונים של טקסטים, בשפות מרוחקות מאוד זו מזו — במרחב, בזמן, במבנה ובתרבות: מכתבים ממצריים העתיקה, שיחות־חולין בעברית מודרנית, סיפורי־עם בארמית חדשה, חוקים בבליים, ספרות יפה בוולשית, שירה אפית באיסלנדית, מדע בדיוני בפולנית, דרשות בקופטית, מתכונים באנגלית עתיקה, פרוטוקולים משפטיים ביידיש, סיפורי־ילדים ביפאנית וטקסטים רבים אחרים, מסוגות שונות, בשפות שונות, מתקופות שונות. את העושר הזה של היצירה האנושית מציע **בבל** להגיש לקורא העברי, כטעימה מהמכלול.[†]

— הפצה —

בבל יופיע הן בפורמט ממוחשב והן בדפוס. עותק מודפס תוכלו לרכוש, במחיר עלות, ממני או דרך מזכירות החוג לבלשנות (חדר 4502 ברוח, קמפוס הר־הצופים). כשזה יהיה רלוונטי, כשיצא הגליון הראשון, אפנה

* כתב־העת יצא עצמאית. למען הסר ספק: אין לי או לכתב־העת כל קשר להוצאת 'בבל' או לכל גוף אחר.
† בנימה אישית; למעשה, הרעיון לעריכת כתב־העת והוצאתו עלה לי בעקבות האזנה לקטע הבא מהתוכנית — המומלצת בחום — 'דרך־ארץ' ברדיו הר־הצופים, בהגשת יניב גבאי—מילר, תלמיד בחוג, מתאריך 2009/11/22:

(יניב מצטט מקהלת 11-1:1; <http://bit.ly/c03AAV>)

(...)

אחת התגליות הראשונות והמשמחות שמגלים כשמתחילים לקרוא קצת טקסטים בשפות זרות היא, על רגל אחת, שבני אדם הרבה פחות שונים זה מזה ממה שאנחנו אוהבים לחשוב ולהודות. אפשר לגדול, להתבגר, ולאסוף ולינוק מהסביבה ערכים הומניסטיים כלל־אנושיים, אבל רק כשממש רואים בעיניים שאין שום הבדל ממשי בין גיבורי הטקסטים שנכתבו בליטאית לפני שמונים שנה, ובגרמנית עילית בינונית לפני שמונה־מאות שנה, ובלטינית לפני אלף שמונה מאות שנה, ובמצרית רעמססית ובאכדית ובפולנית ובארמית חדשה. וכל הטקסטים האלה, מתקופות שונות ומאיזורים שונים לחלוטין של העולם, הם בסך־הכל מתארים אותם בני אדם. רק אז הנקודה הזאת מתחווה עד הסוף: מה שהיה הוא שיהיה, ומה שנעשה הוא שיעשה, ואין כל חדש תחת השמש. אם אתם לא מאמינים לי, אתם מוזמנים לבוא וללמוד בלשנות ולהוכיח בעצמכם. יש הרבה מקום.

למקומות נוספים שאולי יהיו מעוניינים למכור עותקים (האוזן השלישית, בדוכן באוניברסיטה (בדומה ל-'היה' בהיסטוריה), ומקומות נוספים — אשמח להצעות).
להרשמה לרשימת-דיוור להודעה על צאת גליונות חדשים ולקבלת הגרסה הממוחשבת, כתבו אלי דואל עם הכותרת 'Babel-subscription'.
אתר-האינטרנט של בבל: <http://bbl.digitalwords.net>

איזה טקסטים אפשר לתרגם? —

ברמה העקרונית אין כל הגבלה על הטקסט ובלבד ש:

- א. שפת-המקור לא תהיה שפה שנפוצים תרגומים ממנה לעברית (אנגלית מודרנית וכד'). אפשר לחרוג מכלל זה אם יש בטקסט עניין מיוחד: כתבו אלי ונחשוב ביחד אם יש לטקסט מקום בבבל.
- ב. הטקסט לא מקוטע ותלוש מכדי שהקורא יוכל להבין אותו. בכל מקרה כדאי לתת דברי-הסבר ורקע. טקסטים קצרים יחסית (סיפור קצר או שיר, לדוגמה) עדיפים, אך תרגומים של טקסטים ארוכים נוכל לפצל ל-'תרגום בהמשכים' בגליונות עוקבים. לכתובה מקורית על תרגום (אקדמית-פרופר או לא) יכול להיות שיהיה מקום, בתלות בגורמים שונים: כתבו אלי ונדבר. בעתיד יהיו גליונות נושאים. בכל מקרה, אפשר לשלוח תמיד טקסטים מתאימים גם מחוץ לנושא, והם יפורסמו בגליון שאחרי זה הנושאי.

איך להגיש תרגום לפרסום? —

הדרך הקלה ביותר היא בפורמט ממוחשב (והרי בכל מקרה כמעט כולנו כותבים במחשב). אפשר לשלוח בכל פורמט (גם וורד). לצד התרגום יופיע הטקסט המקורי, כערך מוסף עבור מי שמתעניין בשפת-המקור או יכול לקרוא בה, וכמחווה למקור. בזה נבדל **בבל** מכתבי-עת אחרים שנותנים במה לתרגום. אם הטקסט נכתב במערכת-כתב שנתמכת ביוניקוד, בבקשה צרפו גם עותק ממוחשב של הטקסט. אם מערכת-הכתב לא נתמכת ביוניקוד או שאין בידכם את הטקסט בפורמט ממוחשב, כתבו אלי ונמצא פתרון. עבור טקסטים במערכות-כתב שאינן הכתב הלטיני או העברי צרפו בבקשה גם תעתיק. אם באופן הכתיבה של הטקסט עצמו יש עניין מיוחד (קליגראפיה, כתובת וכד') או שיש אלמנט גראפי רלוונטי, צרפו תמונה ברורה. ככלל, שפת-היעד היא עברית. במקרים מיוחדים — במיוחד אם הטקסט לא תורגם עדיין לשפה נפוצה — אפשר להגיש לפרסום גם תרגומים לשפות אחרות. לפני הטקסט צרפו הקדמה קצרה על לשון-המקור ועל הטקסט והרקע שלו. ניתן לצרף הערות לשוניות ואחרות — בהערות-שוליים או בנפרד — תוך כדי התחשבות בכך שקהל-היעד הוא כללי. מבחינת זכויות-יוצרים על הטקסטים: עם טקסטים עתיקים אין בעיה, ובטקסטים חדשים השימוש נופל תחת ההגדרה של שימוש הוגן (fair use), כך שלא אמורה להיות בעיה (אם יש ספק, נברר ונראה, ובמידת-הצורך נבקש רשות מהמחבר/מו"ל). מבחינת זכויות יוצרים על התרגום: תוכלו לבחור באיזה רשיון שתמצאו ובלבד שלא יוגבלו העתקה, הפצה ושימוש בגליון **בבל** הרלוונטי. בכל שאלה או עניין, אתם מוזמנים להתייעץ.

תאריך אחרון להגשת תרגומים לגליון הראשון: 1 במאי 2010.

אם יש לכם מה לתרום שלא בתרגום (עזרה טכנית, הפצה, רעיונות, הצעות לנושאים וכד'), פנו אלי. תודה מראש!

אודה לכם אם תיידעו אנשים שהעניין רלוונטי עבורם.

כאמור, כתובת אתר-האינטרנט של **בבל** היא <http://bbl.digitalwords.net>

בתודה רבה,

יודה רונן

02-6419913

babilu@digitalwords.net